

SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ, EĞİTİM SÜRECİNE İLİŞKİN FELSEFİ TERCİHLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ahmet Çoban

Öz

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının felsefi tercihlerini belirlemek ve değerlendirmektir. Araştırma, Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde yapıldı. Bu çalışmada, 53 son sınıf öğrencisinin öğretime ilişkin kanıları ve felsefi tercihleri ile öğretim stratejilerine ilişkin anlayışları arasındaki ilişkiyi incelendi. Katılımcılar, temel felsefelerin ilkelerine ilişkin verdikleri yanıtların yer aldığı anketlere ve görüşmelere göre seçildi.

Araştırma, aynı ulusal eğitim programından geçmelerine rağmen sınıf öğretmenlerinin gelecekte öğretimi gerçekleştirirken, farklı felsefi yaklaşımlar sergileyeceklerini göstermektedir.

Anahtar Sözcükler

Sınıf Öğretmeni, Eğitim Süreci, Felsefi Tercihler

Evaluation on Classroom Teachers Candidate's Philosophical Preferences in Educational Process

Abstract

The aim of this study is to determine and evaluate the philosophical preferences of the student-teachers of classroom. This research was carried out in the Faculty of Education, Cumhuriyet University. In this work, there were investigated that 53 final year students' teaching beliefs and connections between those philosophical preferences and their understanding of teaching strategies. Participants were selected on the basis of questionnaire and interview responses to the principals of basic essential philosophies.

The research shows that in future classroom teachers will apply different philosophy in their teaching even though they have the same national curriculum.

Key Words

Classroom Teacher, Educational Process, Philosophical Preferences.

Giriş

Eğitimin objesi (nesnesi) insandır. Aynı zamanda insan, felsefenin de konusudur. “İnsanı bilinçli bir şekilde eğitebilmenin önkoşulu, niçin ve ne öğretileneğini bilmektir. Bu ise, yaşamın anlamı ve amacı hakkında bilgiyi gerektirir” (Büyükdüvenci, 1991:9). Bilim alanlarındaki “insanla ilgili bilgilerin bütünleştirilmesi ve insanın tabiatı, değişme kapasitesi, sınırlılıkları hakkında sentezler eğitim felsefesi yoluyla konur” (Fidan ve Erden, 1996:109).

Eğitim felsefesi, eğitimi bir bütün olarak ele alan, eğitim politikalarına ve uygulamalara yön veren bir disiplin veya sistemli fikir ve kavramlar bütünüdür. “Eğitim felsefesi süreç olarak ele alındığında, eğitimi engelleyen sorunlar kadar, eğitime yön veren kavramları, düşünceleri ve ilkeleri açıklama etkinliği olarak belirtilebilir” (Büyükdüvenci, 1987:53).

Eğitimci ve öğretmenin, eğitimle ilgili olan bütün öğeleri dikkate alarak eğitimi bütün yönleriyle görmesine yardım eden eğitim felsefesi, yapılan ve yapılmakta olan eğitim etkinliklerinin anlamını ve önemini açık bir düşünce sistemi içinde görülmesini sağlamaktadır. Çünkü, eğitim ve öğretim etkinlikleri, bunların uygulama yöntemleri, davranış boyutları, neden ve sonuçları ancak, felsefenin zenginleştirdiği düşünce akımları ve işlerlik kazanmış zihinsel ortamlar içerisinde gerçekleşir. İşte bu aşamada, eğitime ilişkin felsefi akımlar

farklı bakış açılarına sahip olup, temele alınan eğitim felsefesine göre eğitim ortamı biçimlenmektedir.

Bireylerin eğitim sürecine ilişkin felsefi tercihleri, onların benimsedikleri eğitim felsefelerinin göstergesidir. Bu açıdan, “eğitim felsefesi, eğitimsel yapılar içerisinde etkinlikte bulunma, düşünme ve bir bakış tarzı olduğundan kendi başına bir görüş açısidir” (Büyükdüvenci, 1987:55).

Birçok eğitim felsefesi vardır. Ancak bunların içinden belirgin olarak, aşağıda isimleri yer alan beş tanesini seçip çıkarmak mümkündür. Genel olarak bu felsefeler, okulların ne olması ve ne yapmaları gerektiği; ders içerikleri ve öğretmenlerin sorumlulukları hakkında geniş bir düşünce perspektifini temsil etmektedir.

Perennialist Felsefe

Beş felsefenin en tutucusu, en gelenekçisi veya en değiştirilemez olanı, eğitimin son derece klasik tanımlarından hareket eden perennializm'dir. Perennialistler, insan doğası gibi, eğitimin sürekli olduğuna inanırlar (Wiles ve Bondi, 1993:44). Onlara göre, eğitim mantıksallığı geliştirmelidir ve asıl amacı hayata hazırlamak olmalıdır.

İdealist Felsefe

Bu felsefeye göre, gerçek, düşünsel ve ruhsal olandır. Dış dünyadaki varlıklar, aklın ürünüdür. “Hakikat, fikirlerin tutarlılığında saklıdır. İyilik ideal bir durumdur ve ona ulaşmak için çaba harcanır”(Wiles ve Bondi, 1993:45). İdealistlere göre, iyi, doğru ve güzel evrenseldir, bireye yaşayan değerler ve bu değerlerle nasıl yaşanacağı öğretilmelidir. Onlara göre, “eğitimdeki temel anlayış, insan olduğu gibi değil, olması gerektiği gibi eğitilir” (Bilhan, 1991:132). Okullar, zihinsel süreçleri kuvvetlendirmeli ve örnek alınacak davranış modelleri sunmalıdır. Öğretmenler ise, ideal davranış modelleridir.

Realist Felsefe

Realizm, idealizme karşı bir görüştür; dış dünyanın algılarımızdan bağımsız olarak var olduğu savına dayanır (Yıldırım, 1987:50). Realistlere göre, “okulların görevi, öğrencilere dünyayı öğretmektir. Beceri kazanmak için, öğrencilere gerçek bilgiler öğretilir (Wiles ve Bondi, 1993:47). Realistler, bilgiye ve deneye önem verirler ve insanı sosyal bir varlık olarak görürler.

Eksperimentalist Felsefe

Eksperimentalizm'e göre, “dünya sürekli değişen bir yerdir. Gerçeklik, aslında tecrübe edilmiş olandır. Hakikat, mevcut durumda işlevi olandır. İyilik, herkes tarafından test edilip, kabul edilendir” (Wiles ve Bondi,1993:47). Sosyal konulara ve tecrübelerle oldukça önem veren bir okuldaki bu felsefe, öğrenmenin problem çözme ve araştırmayla geliştirilebileceği görüşündedir.

Egzistansiyalist Felsefe

Egzistansiyalizm, “özgürlük ve sorumluluk seçimini insana bırakan ve onun var oluşunu özünden önce gören”(Küçükahmet vd., 1997:45) bir felsefi akımdır. Bu felsefi görüşe göre, “şayet okullar var olacaksa, öğrencilerin kendilerini tanımaları ve toplumdaki yerlerini öğrenmeleri için var olmalıdır” (Wiles ve Bondi, 1993:49). Eğitim sürecinde, bireysellik öne çıkarılarak, öğretmen, öğrencilerin bireyselliklerini ortaya koyabilecekleri öğretim ortamları oluşturmalıdır.

Problem

Sınıf Öğretmenliği öğretmen adayları, temele aldıkları eğitim felsefesine göre, gelecekte eğitim sürecini planlayacak, uygulayacak, izleyecek ve değerlendireceklerdir. Süreç içerisinde ortaya çıkacak sorunlara ilişkin çözümler getirebilmek, akıllıca kararlar alabilmek ve bunlara uygun eylemlerde bulunmak, tüm bunların arka planındaki değerleri, anlamları bilmeyi gerekli kılmaktadır. Bu anlamda her öğretmen adayının sahip olması gereken bir eğitim felsefesi vardır. Eğitim sürecinde neye önem verileceğini bu eğitim felsefesi tayin eder. Çünkü, “hangi felsefe temele alınır, o felsefenin ileri sürdüğü ölçütlere, hedefler, davranışlar, içerik, eğitim durumu ve sınav durumları uygun olmak zorundadır” (Sönmez, 1991:56).

Araştırmanın Amacı

Sınıf Öğretmenliği öğretmen adaylarının eğitim sürecine ilişkin felsefi tercihlerinin hangi eğitim felsefesine dayandığını belirlemek ve bu tercihleri değerlendirmek amacıyla yapılan bu çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- 1.Eğitim sürecine ilişkin hangi felsefi ilkelere öncelik verilmektedir?
- 2.Genel olarak hangi eğitim felsefesi öncelikle tercih edilmektedir?
- 3.Cinsiyet açısından felsefi tercihler hangi düzeydedir?

Yöntem

Araştırma, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin felsefi tercihlerini belirlemeye ve değerlendirmeye yönelik betimsel bir çalışmadır. Son sınıfın son haftasında tüm öğrenciler araştırmaya dahil edilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri 'inde beş üniversitede uygulanmış olan felsefi tercihleri değerlendirme anketinde, beş eğitim felsefesinin herbirine ait 8 ilke olmak üzere, toplam 40 felsefi ilke karmaşık bir şekilde yer almıştır (Wiles ve Bondi, 1993:51).

Verilerin istatistiksel analizinde “SPSS for Windows” programından yararlanılmıştır. Öğrencilerin ilkelere katılma dereceleri, olumludan olumsuzu doğru olmak üzere 5’den 1’e kadar değişmektedir. Her bir ilkeyle ilgili verilerin aritmetik ortalaması alındığında, aritmetik ortalamanın 3.41 ve daha yukarı çıkması ilkeye ilişkin görüşün olumlu olma hali; 2.60 ve daha düşük olması ilkeye ilişkin görüşün olumsuz olma hali; 2.61 ve 3.40 arasında yer alması ise ilkeye ilişkin görüşün kararsızlık hali olarak kabul edilmiştir.

Öğrencilerin her bir ilkeye katılım düzeyleri belirlendikten sonra, her bir felsefi akıma ilişkin genel ortalamalar alınarak felsefi tercihleri ortaya konulmuştur.

Bulgular

Bu alt kesimde, araştırmanın amacı çerçevesinde toplanan verilerden elde edilen bulgular ve yorumlarına yer verilmiştir.

Perennialist Felsefe’ye İlişkin Bulgular

Adayların bu felsefi akıma ilişkin görüşleri, Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Perennialist İlkeler

İlkeler	5 (f)	4 (f)	3 (f)	2 (f)	1 (f)	Boş (f)	Mean	Std. Dev.
Herkesin bilmesi gereken bilgi parçaları vardır.	31	13	9				4,42	,77
Alıştırma ve uygulamaya dayalı bilgi, herhangi bir öğrenme çevresinin önemli öğeleridir.	28	18	4	2	1		4,32	,92
Mükemmel öğretmenler, bilgiyi yorumlarlar	13	30	8		2		3,98	,87
Gerçek, ruhsal ve mantıksaldır.	18	19	10	3	3		3,87	1,13
Okullar ahlaki değerleri öğretmekle yükümlüdürler.	13	17	17	4	2		3,66	1,06
Kurumlar, ruhsal ve sosyal değerleri korumak ve kuvvetlendirmek için vardır.	9	18	21	1	4		3,51	1,05
Öğretmen, sınıfta güçlü ve otoriter kişi olmalıdır.	15	6	13	14	5		3,23	1,37
Eğitim programı, değişmeyen ruhsal gerçeklere dayandırılmalıdır.	1	3	9	17	23		1,91	1,01
Toplam	128	124	91	41	40		3,61	,50

Tablo-1 incelendiğinde, “Herkesin bilmesi gereken bilgi parçaları vardır”, “Alıştırma ve uygulamaya dayalı bilgi, herhangi bir öğrenme çevresinin önemli öğeleridir”, “Mükemmel öğretmenler, bilgiyi yorumlarlar”, “Gerçek, ruhsal ve mantıksaldır”, “Okullar ahlaki değerleri öğretmekle yükümlüdürler” ve “Kurumlar, ruhsal ve sosyal değerleri korumak ve kuvvetlendirmek için vardır” ilkelerine ilişkin görüşlerin olumlu; ancak “Eğitim programı, değişmeyen ruhsal gerçeklere dayandırılmalıdır” ilkesine ilişkin görüşlerin olumsuz; “Öğretmen, sınıfta güçlü ve otoriter kişi olmalıdır” ilkesine ilişkin görüşlerin ise kararsızlık düzeyinde olduğu aritmetik ortalamalardan anlaşılmaktadır.

Tablodaki genel ortalamanın 3.61 olması, adayların bu felsefi akıma ilişkin olumlu görüşe sahip olduklarını göstermektedir.

İdealist Felsefe’ye İlişkin Bulgular

Adayların bu felsefi akıma ilişkin görüşleri, Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. İdealist İlkeler

İlkeler	5 (f)	4 (f)	3 (f)	2 (f)	1 (f)	Boş (f)	Mean	Std. Dev.
Öğretmen, öğrencilere örnek olmalıdır.	41	10	2				4,74	,52
Konu alanına göre öğretim, en etkili yaklaşımdır.	18	18	12	4	1		3,91	1,02
Ders tartışmaları, en etkili öğretim tekniğidir.	15	17	14	5	2		3,72	1,10
Okullar, zihinsel süreci beslemek için vardır.	13	14	24	1	1		3,70	,93
Gerçek, mantıksaldır.	18	12	12	8	3		3,64	1,26
Öğrenci, bir bilgi alıcısıdır.	10	12	18	11	2		3,32	1,12
Gerçek, fikirlerdeki değişmeyen bir ifadedir.	7	8	5	12	20	1	2,42	1,47
Ezberleme, becerileri geliştirmede anahtardır.		2	12	14	25		1,83	,91
Toplam	122	93	99	55	54	1	3,41	,41

Tablo-2 incelendiğinde, “Öğretmen, öğrencilere örnek olmalıdır”, “Konu alanına göre öğretim, en etkili yaklaşımdır”, “Ders tartışmaları, en etkili öğretim tekniğidir”, “Okullar, zihinsel süreci beslemek için vardır” ve “Gerçek,

mantıksaldır” ilkelerine ilişkin görüşlerin olumlu; ancak “Gerçek, fikirlerdeki değişmeyen bir ifadedir”ve “Ezberleme, becerileri geliştirmede anahtardır” ilkelerine ilişkin görüşlerin olumsuz; “Öğrenci, bir bilgi alıcısıdır” ilkesine ilişkin görüşlerin ise kararsızlık düzeyinde olduğu aritmetik ortalamalardan anlaşılmaktadır.

Tablodaki genel ortalamanın 3.41 olması, adayların bu felsefi akıma ilişkin çok az bir farkla olumlu görüşe sahip olduklarını göstermektedir.

Realist Felsefe’ye İlişkin Bulgular

Adayların bu felsefi akıma ilişkin görüşleri, Tablo 3’de yer almaktadır.

Tablo 3. Realist İlkeler

İlkeler	5 (f)	4 (f)	3 (f)	2 (f)	1 (f)	Boş (f)	Mean	Std. Dev.
Kurumlar, düzenli bir süreç içerisinde kendi kendilerini geliştirme yolları aramalıdır.	40	11	1	1			4,70	,61
Herkesin öğrenmesi gereken temel beceriler vardır.	38	13	2				4,68	,55
Gösterme ve tekrar etme, öğrenme için temel öğelerdir.	26	16	10	1			4,26	,84
Okullar, hizmet ettikleri toplumu yansıtmalıdır.	23	18	8	2	2		4,09	1,04
Okullar, değişme için düzenli bir yolu teşvik eder.	16	22	9	4	1	1	3,92	,99
Eğitim programı, doğal bilimlerin yasalarına dayandırılmalıdır.	6	11	20	9	5	2	3,08	1,13
Toplumun etkin bir üyesi, yönetimin belirlediği kurallara tabi olur.	4	7	26	9	7		2,85	1,06
Gerçek nesnelere ibarettir.	6	6	8	9	24		2,26	1,43
Toplam	159	104	84	35	39	3	3,73	,34

Tablo-3 incelendiğinde “Kurumlar, düzenli bir süreç içerisinde kendi kendilerini geliştirme yolları aramalıdır”, “Herkesin öğrenmesi gereken temel beceriler vardır”, “Gösterme ve tekrar etme, öğrenme için temel öğelerdir”, “Okullar, hizmet ettikleri toplumu yansıtmalıdır” ve “Okullar, değişme için düzenli bir yolu teşvik eder” ilkelerine ilişkin görüşlerin olumlu; ancak “Gerçek nesnelere ibarettir” ilkesine ilişkin görüşlerin olumsuz; “Eğitim programı, doğal bilimlerin yasalarına dayandırılmalıdır” ve “Toplumun etkin bir üyesi, yönetimin belirlediği kurallara tabi olur” ilkelerine ilişkin görüşlerin ise kararsızlık düzeyinde olduğu aritmetik ortalamalardan anlaşılmaktadır.

Tablodaki genel ortalamanın 3.73 olması, adayların bu felsefi akıma ilişkin olumlu görüşe sahip olduklarını göstermektedir.

Eksperimentalist Felsefe’ye İlişkin Bulgular

Adayların bu felsefi akıma ilişkin görüşleri, Tablo 4’de yer almaktadır.

Tablo 4. Eksperimentalist İlkeler

İlkeler	5 (f)	4 (f)	3 (f)	2 (f)	1 (f)	Boş (f)	Mean	Std. Dev.
Değişme, daima var olan bir süreçtir.	48	2	2	1			4,83	,58

Okullar, toplumsal gelişme için vardır.	30	14	6	1	1	1	4,37	,91
Gerçekler, araştırma sürecinde en iyi şekilde öğretilir.	21	21	10	1			4,17	,80
Öğretmenler, öğrenmeyi kolaylaştırıcı kimseler olarak görülürler.	21	21	10		1		4,15	,86
Öğretim, araştırma tekniği ile gerçekleştirilmelidir.	22	15	14	1	1		4,06	,97
Öğrenciler, program düzenleme ve değerlendirmede aktif rol oynamalıdır.	16	20	10	5	1	1	3,87	1,03
Toplumsal anlaşma, ahlaklı olmayı belirler.	16	18	16	1	2		3,85	1,01
Okul programları, sosyal problemler ve konular üzerinde odaklaşmalıdır.	12	17	18	6			3,66	,96
Toplam	186	128	86	16	6	2	4,12	,35

Tablo-4 incelendiğinde, bütün ilkelere ilişkin görüşlerin olumlu olduğu aritmetik ortalamalardan anlaşılmaktadır.

Tablodaki genel ortalamanın 4,12 olması, adayların bu felsefi akıma ilişkin oldukça olumlu görüşe sahip olduklarını göstermektedir.

Egzistansiyalist Felsefe'ye İlişkin Bulgular

Adayların bu felsefi akıma ilişkin görüşleri, Tablo 5'de yer almaktadır.

Tablo 5. Egzistansiyalist İlkeler

İlkeler	5 (f)	4 (f)	3 (f)	2 (f)	1 (f)	Boş (f)	Mean	Std. Dev.
4.Okullar, eğitim büfeleri (her türlü eğitim ihtiyacının karşılandığı yer) olmalıdır.	28	17	6	2			4,34	,83
8.Okul, kişinin kendi kendisinin farkına varmasını kolaylaştırmak için vardır.	19	21	12		1		4,08	,87
2.Eğitim sürecinde, öğrencilere kendi rollerini belirlemeleri için daima izin verilmelidir.	20	16	11	3		3	4,06	,93
7.Bilgi, her şeyden önce sezgiyle kazanılır.	5	14	19	10	5		3,08	1,11
5.En etkili öğrenme, son derece planlanmış ve tam anlamıyla disipline edilmiş çevrede meydana gelmez.	4	12	11	12	11	3	2,72	1,28
6.En etkili öğrenme planlanmamış öğrenmedir.	5	8	4	3	33		2,04	1,48
1.Mükemmel öğretmenler, değişmez sorular soranlardır.	1	3	6	7	36		1,60	1,03
3.Sübjektif (Taraflı) düşünce, gerçeği ortaya çıkarır.	1	3	5	6	38		1,55	1,01
Toplam	83	94	74	43	124	6	2,92	,45

Tablo-5 incelendiğinde, “Okullar, eğitim büfeleri (her türlü eğitim ihtiyacının karşılandığı yer) olmalıdır”, “Okul, kişinin kendi kendisinin farkına varmasını kolaylaştırmak için vardır”, “Eğitim sürecinde, öğrencilere kendi rollerini belirlemeleri için daima izin verilmelidir” ve “Bilgi, her şeyden önce sezgiyle kazanılır” ilkelerine ilişkin görüşlerin olumlu; ancak “En etkili öğrenme planlanmamış öğrenmedir”, “Mükemmel öğretmenler, değişmez sorular soranlardır” ve “Sübjektif (Taraflı) düşünce, gerçeği ortaya çıkarır” ilkelerine ilişkin görüşlerin olumsuz; “En etkili öğrenme, son derece planlanmış ve tam anlamıyla disipline edilmiş çevrede meydana gelmez” ilkesine ilişkin görüşlerin ise kararsızlık düzeyinde olduğu aritmetik ortalamalardan anlaşılmaktadır.

Tablodaki genel ortalamanın 2,92 olması, adayların bu felsefi akıma ilişkin kararsızlıklarını göstermektedir.

Beş Eğitim Felsefesine İlişkin Bulgular

Adayların genel olarak bu felsefi akımlara ilişkin görüşleri Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. Eğitim Felsefeleri

Eğitim Felsefeleri	5 (f)	4 (f)	3 (f)	2 (f)	1 (f)	Boş (f)	Mean	Std. Dev.
Eksperimentalist	186	128	86	16	6	2	4,12	,35
Realist	159	104	84	35	39	3	3,73	,34
Perennialist	128	124	91	41	40		3,61	,50
İdealist	122	93	99	55	54	1	3,41	,41
Egzistansiyalist	83	94	74	43	124	6	2,92	,45

Tablo-6 incelendiğinde, 4,12'lik gibi yüksek bir ortalama ile Eksperimentalist Felsefe'nin öne çıkması, adayların bu felsefi akıma ilişkin oldukça olumlu görüşe sahip olduklarını göstermektedir. Adayların Egzistansiyalist Felsefe'ye ilişkin kararsız; geri kalan dört felsefi akımdan İdealist felsefe'ye ilişkin çok az bir farkla olumlu görüşe sahip oldukları aritmetik ortalamalardan anlaşılmaktadır.

Adayların tek tek her bir felsefi akımın ilkelerine ilişkin görüşlerinin aritmetik ortalamalarının oranı incelendiğinde, Tablo 7'de yer alan veriler elde edilmektedir.

Tablo 7. Adayların En Çok Tercih Ettikleri Felsefi Akımlara Göre Dağılımları

Eğitim Felsefeleri	Bayan		Bay		Toplam		Genel Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Perennialist	1	5,26	4	11,77	5	9,43	45	84,91
İdealist								
Realist	1	5,26	6	17,65	7	13,21		
Eksperimentalist	14	73,69	19	55,88	33	62,26		
Egzistansiyalist							8	15,09
Perennialist-Eksperimentalist	1	5,26	2	5,88	3	5,66		
Perennialist-Realist			1	2,94	1	1,89		
Realist-Eksperimentalist	2	10,53	2	5,88	4	7,55		
Toplam	19	100,00	34	100,00	53	100,00	53	100,00

Tablo-7 incelendiğinde, bayanlardan çoğunun (%73,69), baylardan ise yarıdan fazlasının (%55,88) daha çok Eksperimentalist Felsefe'yi tercih ettikleri görülmektedir. Her iki grubun Eksperimentalist Felsefeyi tercih etme oranı, %62,26'dır.

Genel olarak, adayların çoğunluğu (84,91) daha çok üç felsefi akım arasında tercihini yaparken, az bir kısmı (%15,09) ise daha çok iki felsefi akım arasında kararsız kalmıştır.

Sonuç

Elde edilen bulgulara göre, Sınıf Öğretmenliği öğretmen adaylarının, eğitim sürecinde yer alan öğretmen, öğrenci, okul, program, yöntem, teknik, ilke, bilgi ve değerlere ilişkin felsefi tercihleri, temel eğitim felsefeleri olarak kabul edilen Perennialist, İdealist, Realist, Eksperimentalist ve Egzistansiyalist Felsefeler arasında farklı düzeylerde bir dağılım göstermektedir.

Adaylar, 2,92'lik düzeyle Egzistansiyalist Felsefe'ye ilişkin kararsızlıklarını, 3,41'lik düzeyle İdealist Felsefe'ye ilişkin çok az bir farkla; 3,61'lik düzeyle Perennialist Felsefe'ye, 3,73'lük düzeyle Realist Felsefe'ye ve 4,12'lik düzeyle de Eksperimentalist Felsefe'ye ilişkin olumlu görüşlere sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Bu sonuç, Sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının üniversite düzeyinde aynı eğitim sürecinden geçmelerine rağmen, farklı felsefi tercihlere farklı düzeylerde; dolayısıyla eğitim sürecinin boyutlarına ilişkin farklı görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Ancak, gelecekte, Sınıf Öğretmenliği öğretmen adaylarının çoğunlukla Eksperimentalist Felsefe'ye, daha sonra ise Realist Felsefe'ye göre eğitim sürecini düzenleyecekleri söylenebilir.

Buna göre Eksperimentalist Felsefe'nin ilkelerini göz önünde bulunduran bir öğretmen, eğitim sürecinde, değişimin sürekli olması gerektiğini, ahlaklı olmanın toplumsal anlaşmaya önemli katkı sağlayacağını, okulun toplumsal gelişmede etkili olduğunu, dolayısıyla programların sosyal problemlerin çözümüne yönelik olması gerektiğini, gerçekler araştırmalarla öğrenilebileceğini göre öğretimin araştırma tekniği ile yapılmasının önemli olduğunu, program düzenleme ve değerlendirmede öğrencilerinin aktif rol almalarını teşvik etmesi gerektiğini ve görevinin öğrenmeyi kolaylaştırmak olduğunu düşünür.

Öneriler

1. Öğrencilerin eğitim sürecine ilişkin felsefi tercihleri, Yükseköğretime başlar başlamaz belirlenmelidir. Bu, öğrencinin, o güne kadar hangi eğitim felsefesine göre şekillendirildiğini ve öğrenciler arasındaki farklılıkları ortaya koymaya yarayacaktır.

2. Yükseköğretimdeki eğitim süreci, Türk Eğitim Sistemi'nin dayandığı eğitim felsefesi doğrultusunda biçimlendirilmeli ve öğrenciler bu konuda bilgilendirilmelidir. Bu durum, öğretmen yetiştiren kurumlar ile öğretmen istihdam eden kurumlar arasında eğitim sürecine ilişkin farklılıkların olmasını engelleyecek, birlikteliği sağlamaya yardım edecektir.

3. Eğitim sisteminin dayandığı eğitim felsefesinin insana bakış açısı belirlenmelidir. Çünkü, temele alınan eğitim felsefesine göre insana bakış açısı değişmektedir. İnsana bakış açısı ise, eğitim sürecinde yer alan hedefleri, davranışları, eğitim durumlarını ve sınav durumlarını etkilemektedir.

4. Öğretmen eğitiminin tüm alanlarında, "Eğitim Felsefesi"nin zorunlu ders olarak programlarda yer alması sağlanmalıdır.

Kaynakça

- BİLHAN, S. (1991), **Eğitim Felsefesi**. Ankara:A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
BÜYÜKDÜVENCİ, S. (1987), **Eğitim Felsefesi "Yazılar"**. Ankara :Yargıcıoğlu Matbaası.
BÜYÜKDÜVENCİ, S. (1991), **Eğitim Felsefesine Giriş**. Ankara :Savaş Yayınları.
FİDAN, N., M. Erden. (1996), **Eğitime Giriş**. Ankara :Alkım Yayınevi.
KÜÇÜKAHMET L. ve Diğerleri. (1997), **Eğitim Bilimine Giriş**. Ankara:Gazi Kitapevi Yayınları
SÖNMEZ, V. (1991), **Eğitim Felsefesi**. Ankara :Adım Yayıncılık.
WILES, J., J. Bondi. (1993), **Curriculum Development**. USA:Macmillan Publishing Company.
YILDIRIM, C. (1991), **Eğitim Bilimleri:Eğitim Felsefesi**. Eskişehir:Anadolu Üniv Açıköğretim Fakültesi Yayını.